

AUGEO VERSTERKT

HANDLEIDING KINDCHECK

INHOUD

Inleiding	3
Hoofdstuk 1 Wat is de Kindcheck?	4
1.1 De Kindcheck richt zich op professionals met volwassen cliënten	4
1.2 Voor wie geldt de Kindcheck?	4
1.3 In welke gevallen is de Kindcheck aan de orde?	4
Hoofdstuk 2 Hoe voert u de Kindcheck uit?	5
2.1 Wat houdt de Kindcheck in?	5
2.2 Kindcheck bij vluchtige of eenmalige contacten	5
2.3 Kindcheck en de stappen van de Meldcode	6
2.4 Kindcheck en dossiervorming	6
2.5 Stappenplan	7
Hoofdstuk 3 Wanneer is de Kindcheck aan de orde?	8
3.1. Situaties waarin een Kindcheck aan de orde kan zijn	8
3.2. Voorbeelden van situaties waarin de Kindcheck gedaan moet worden	8
Hoofdstuk 4 Handreiking voor het voeren van het gesprek met de cliënt in verband met de Kindcheck	10
4.1. Houding en inzet	10
4.2. Algemene vragen over de zorg voor de kinderen	10
4.3. Vragen over de zorg voor de kinderen in relatie tot de situatie van de cliënt	10
4.4. Beroepsgeheim	11
Handige links en hulpmiddelen	12

INLEIDING

De Wet Verplichte Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling¹ verplicht u als professional een meldcode te gebruiken. Deze code helpt u goed te reageren op signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling. De Kindcheck is onderdeel van deze wet.

Werkt u als professional met volwassenen, dan legt de wet ook bij u een verantwoordelijkheid voor het signaleren van kindermishandeling. Anders dan bij professionals in bijvoorbeeld jeugdzorg en onderwijs die voornamelijk afgaan op *kindsignalen*, vraagt de Kindcheck om het in kaart brengen van *oudersignalen*. Ernstige problemen bij volwassenen kunnen leiden tot een vermoeden van onveiligheid en mogelijk kindermishandeling, met alle stappen die daar op basis van de Wet Meldcode bij horen.

Met de introductie van de Kindcheck levert de wet een wettelijke omschrijving van deze mogelijkheden voor signalering. Deze handleiding biedt u als professional handvatten om ook in uw werk deze taak op een verantwoorde en zorgvuldige manier te kunnen uitvoeren. Met uw inzet wordt het mogelijk situaties van kindermishandeling vaker en in een eerder stadium te signaleren.

Uit onderzoek blijkt dat kenmerken van ouders de belangrijkste voorspellers zijn voor het ontstaan van kindermishandeling. Zo blijkt uit een Europees onderzoek² dat 82% van de mishandelende ouders een traumatische voorgeschiedenis met persoonlijke problemen heeft en is 21% van de mishandelende ouders voorafgaand aan de mishandeling van hun eigen kind in psychiatrische behandeling geweest. Conflicten in de partnerrelatie en psychische problemen (inclusief verslavingsproblemen) van ouders zijn grote risicofactoren voor het ontstaan van kindermishandeling³. Dus of u nu wel of niet kinderen ziet, en of de kinderen nu wel of niet signalen laten zien, ook bij ouders kunt u signaleren dat een kind risico loopt te worden mishandeld of verwaarloosd.

In Nederland heeft het MCH Haaglanden, in samenwerking met Veilig Thuis Haaglanden, met hun protocol Haaglanden een goed voorbeeld gegeven, gestaafd door onderzoek (Hester Diderich e.a; 2013). Uit dit onderzoek bleek dat wanneer op een spoedeisende hulp ouders werden gescreend die slachtoffer waren van huiselijk geweld, die verslaafd bleken of zelfmoordpogingen ondernamen, kindermishandeling in ruim 90% van de gevallen bevestigd kon worden door experts van het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling. Voor de Nederlandse overheid was dat aanleiding om de Wet Verplichte Meldcode uit te breiden met de Kindcheck.

Het is belangrijk voor kinderen en hun ouders om vroegtijdig te signaleren, zo snel mogelijk de mishandeling te stoppen en een goede behandeling in gang te zetten. Deze handleiding laat zien wat de Kindcheck is, in welke gevallen deze wordt toegepast en wie dat moet doen.

---

¹ De Kindcheck is verplicht gesteld in het bijbehorende Besluit Verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

² Concerted Action for the Prevention of Child Abuse in Europe (CAPCAE:Kooyman&Waltman, 1998)

³ Hindley, Ramchandani & Jones, 2006

HOOFDSTUK 1 WAT IS DE KINDCHECK?

1.1 DE KINDCHECK RICHT ZICH OP PROFESSIONALS MET VOLWASSEN CLIENTEN

De Meldcode bevat een zogeheten *Kindcheck*. Deze Kindcheck richt zich op professionals met volwassen cliënten⁴. De Kindcheck wil zeggen dat de professional in bepaalde gevallen verplicht is om te onderzoeken of zijn volwassen cliënt minderjarige kinderen thuis heeft waar hij voor zorgt.

De Kindcheck is aan de orde in alle gevallen waarin de professional meent dat door de medische situatie of door andere omstandigheden waarin zijn volwassen cliënt verkeert, een risico bestaat op ernstige schade voor kinderen waar hij zorg voor draagt. Meent de professional dat dit risico aanwezig is, dan onderzoekt hij in een gesprek met de cliënt of er kinderen bij de cliënt wonen en wie er voor hen zorgen. Op basis van deze informatie beslist hij of hij verder actie moet ondernemen door de stappen van de Meldcode te zetten.

De Kindcheck vraagt van professionals om in contacten met volwassen cliënten ook te denken aan mogelijke ernstige schade die bij kinderen kan ontstaan door de situatie waarin de ouder of opvoeder zich bevindt. Anders gezegd: ook oudersignalen kunnen aanleiding zijn om in actie te komen voor de kinderen.

1.2 VOOR WIE GELDT DE KINDCHECK?

De Kindcheck geldt voor alle professionals die onder de Wet Verplichte Meldcode vallen. De Kindcheck is vooral gericht op professionals die contacten hebben met volwassen cliënten. Daarnaast geldt de Kindcheck ook voor professionals die zich zorgen maken op basis van oudersignalen terwijl er geen kindsignalen zijn (bijvoorbeeld binnen de kinderopvang en het onderwijs).

De Meldcode ondersteunt beroepskrachten bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling, ongeacht de verblijfsstatus van de betrokkenen. De Kindcheck geldt dus ook als het gaat om vermoedens van geweld waarbij mensen zijn betrokken zonder geldige verblijfspapieren, of die in een asielprocedure zitten.

1.3 IN WELKE GEVALLEN IS DE KINDCHECK AAN DE ORDE?

De Kindcheck is in alle gevallen aan de orde waarin de professional zich, vanwege de ernstige situatie van zijn volwassen cliënt, zorgen maakt over mogelijk aanwezige minderjarige kinderen. De Kindcheck geldt als een professional meent dat er, vanwege de toestand van de cliënt, risico's zijn op ernstige schade voor kinderen of een bedreiging van de veiligheid van kinderen die afhankelijk zijn van de zorg van cliënt. Zo geldt de Kindcheck bijvoorbeeld in geval van een ernstige (chronische) depressie, zware verslaving, (dreigende) huisuitzetting, geweld tussen huisgenoten, geweld bij scheidingen.

NB 1: Ook het contact met een adolescent waarbij de professional zich zorgen maakt over eventueel aanwezige broertjes en zusjes in het gezin kan aanleiding zijn voor het uitvoeren van de Kindcheck.

NB2: De Kindcheck geldt ook voor zwangere vrouwen.

---

⁴ Waar hij of cliënt staat, kan ook gelezen worden zij of patiënt.

HOOFDSTUK 2 HOE VOERT U DE KINDCHECK UIT?

2.1 WAT HOUDT DE KINDCHECK IN?

Wanneer de professional vermoedt dat de situatie van zijn cliënt mogelijk risico's oplevert voor kinderen die van hem afhankelijk zijn wordt de Kindcheck uitgevoerd. We onderscheiden daarbij de volgende stappen:

1. De professional gaat in gesprek met zijn cliënt:
  - Hij vraagt zijn cliënt of er minderjarige kinderen bij hem in huis wonen en als dit het geval is of, en zo ja, met wie de cliënt de zorg voor deze kinderen deelt. Hij onderzoekt samen met zijn cliënt of het hem, ondanks zijn situatie, lukt om de kinderen voldoende verzorging, zorg en veiligheid te bieden, of hij daar hulp bij heeft en of hij (meer) hulp wenst.
  - Hij vraagt zijn cliënt of hij een (ex)partner heeft met kinderen waar hij geregeld aanwezig is.
  - Hij vraagt zijn cliënte of deze mogelijk zwanger is.
2. Op basis van dit gesprek en op basis van de situatie waarin de cliënt verkeert, stelt de professional vast of zijn zorgen over de mogelijke ernstige schade voor de kinderen zijn weggenomen, of dat zijn zorgen, ook na het gesprek, zijn gebleven.
3. Blijven er zorgen na het gesprek met de cliënt, dan zet de professional op basis van de oudersignalen, de stappen van de Meldcode. Deze stappen zijn er op gericht de situatie waarin de kinderen zich feitelijk bevinden nader te (laten) onderzoeken en zo nodig (meer) passende hulp te organiseren voor alle betrokkenen.

2.2 KINDCHECK BIJ VLUCHTIGE OF EENMALIGE CONTACTEN

In sommige gevallen, vooral als de contacten met de cliënt vluchtig en/of eenmalig zijn, zal het hierboven beschreven gesprek met de cliënt maar in beperkte mate mogelijk zijn. In dat geval vraagt de professional in ieder geval aan zijn cliënt naar de aanwezigheid van minderjarige kinderen bij hem thuis of bij (ex)partner.

Zijn er inderdaad kinderen en lukt het een gesprek met de cliënt te voeren, dan bespreekt de professional zijn zorgen met de cliënt en zal hij Veilig Thuis bellen voor advies. Wordt het vermoeden niet weggenomen door het overleg dan gaat de professional na of de zorgen over de kinderen kunnen worden weggenomen door de inzet van professionele hulp en/of ondersteuning uit het eigen netwerk van de cliënt. Is dat het geval dan zet de professional de volgende stappen:

- Hij zet professionele hulp en/of ondersteuning van het eigen netwerk van de cliënt in. Daarbij zoekt de professional zo mogelijk de samenwerking met andere professionals die contact hebben met de cliënt en zijn gezin.
- Hij draagt er zorg voor dat de hulp en/of ondersteuning gevolgd wordt.

Beschikt de professional niet over de mogelijkheden om bovenstaande stappen te zetten, dan bespreekt hij met zijn cliënt dat hij een melding zal doen bij Veilig Thuis. Ook wanneer een gesprek met de cliënt over zijn kinderen niet mogelijk is, zal de professional een melding doen bij Veilig Thuis. Bij twijfel kan de professional Veilig Thuis altijd om advies vragen.

NB: Conform de Meldcode: zijn er concrete aanwijzingen dat het voeren van een gesprek over de kinderen veiligheidsrisico's voor de professional, voor de kinderen of voor anderen met zich meebrengt, dan kan de professional, bij wijze van uitzondering, besluiten om een melding bij Veilig Thuis te doen zonder dat hij een gesprek over zijn zorgen heeft gevoerd met de cliënt.

2.3 KINDCHECK EN DE STAPPEN VAN DE MELDCODE

De Kindcheck valt onder stap 1 van de Meldcode. Bij deze eerste stap, het signaleren, zijn het in dit geval 'oudersignalen' die mogelijk een risico vormen op ernstige schade voor de kinderen. Niet in alle gevallen zal de Kindcheck leiden tot stap 5 van de Meldcode: het doen van een melding bij Veilig Thuis of het organiseren van hulp. Zo is het bijvoorbeeld mogelijk dat de zorgen van de professional door het gesprek met de cliënt overtuigend worden weggenomen. Daarbij blijft de professional verantwoordelijk tot een andere organisatie of een andere afdeling de zorg heeft overgenomen. Blijven de zorgen en/of lukt het niet om passende hulp te organiseren, dan zal de professional besluiten om een melding te doen bij Veilig Thuis omdat hij meent dat een onderzoek naar de situatie van de kinderen noodzakelijk is om het risico op ernstige schade te beperken.

NB1: Als een andere hulpverlener die al bij het gezin betrokken is, in staat is de situatie van de kinderen nader te onderzoeken, kunt u dat ook aan hem vragen en is het wellicht niet nodig om een melding te doen. Vraag hierover zo nodig advies aan Veilig Thuis.

NB2: Besluit de professional om geen melding te doen, dan is het van belang dat hij zelf blijft letten op risico's op ernstige schade voor de kinderen en dat hij zo nodig alsnog een melding doet als hij meent dat, ondanks het gevoerde gesprek en/of de gemaakte afspraken met de cliënt, er toch risico's blijven bestaan op ernstige schade voor de kinderen.

2.4 KINDCHECK EN DOSSIERVORMING

De professional legt zijn bevindingen naar aanleiding van de Kindcheck vast in het cliëntdossier. Hij beschrijft:

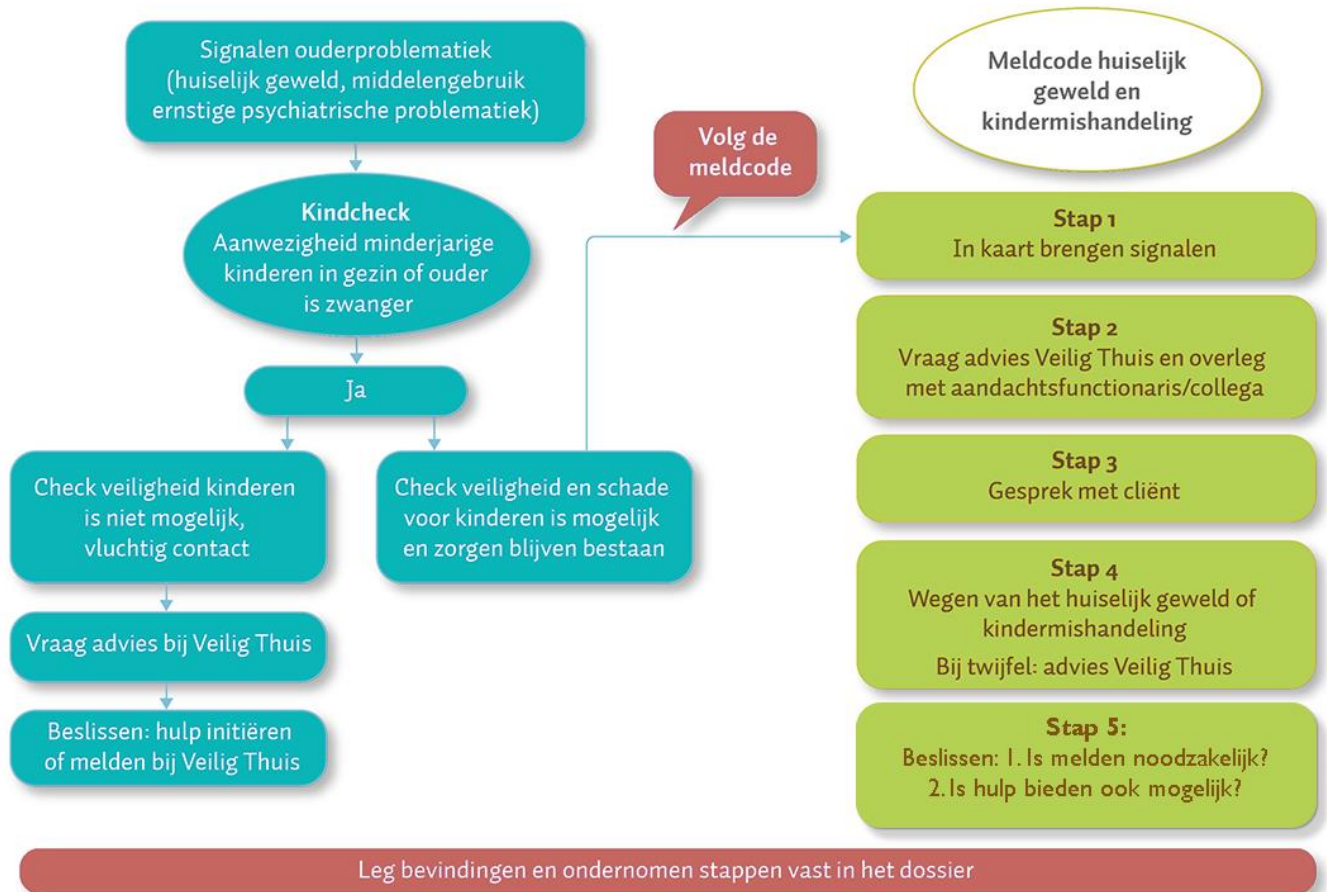
- de conditie of de omstandigheden van de cliënt waardoor naar zijn mening het risico ontstaat op ernstige schade of bedreiging van de veiligheid en welzijn bij de kinderen;
- of er inderdaad minderjarige kinderen bij de cliënt thuis wonen, wie er voor hen zorgt of zorgen en of de cliënte zwanger is;
- de beslissing die de professional op basis van de situatie van de cliënt en op basis van het gesprek met de cliënt neemt over eventuele vervolgstappen.

NB1: Zeker als de professional zelf geen contact heeft met de kinderen, kan hij geen uitspraken doen over de *feitelijke* situatie waarin de kinderen zich bevinden. Hij kan alleen beschrijven waarom de conditie of de situatie van de cliënt naar zijn mening risicovol is voor de kinderen van de cliënt en dat hij daarom nader onderzoek nodig vindt.

NB2: In iedere fase van de Kindcheck en van de Meldcode kan, op basis van anonieme cliëntgegevens, advies worden gevraagd aan Veilig Thuis.

2.5 STAPPENPLAN

Wanneer u vermoedt dat de situatie van een volwassen cliënt mogelijk risico's oplevert voor kinderen waar hij zorg voor draagt, voert u de Kindcheck uit. U kunt dit doen aan de hand van het onderstaande stappenplan.

HOOFDSTUK 3 WANNEER IS DE KINDCHECK AAN DE ORDE?

3.1. SITUATIES WAARIN EEN KINDCHECK AAN DE ORDE KAN ZIJN

Hieronder volgt een aantal voorbeelden waarin een Kindcheck, dit wil zeggen onderzoeken of er kinderen zijn die van de volwassen cliënt afhankelijk zijn, of als cliënt zwanger is, aan de orde kan zijn:

- ernstige chronische of acute psychiatrische stoornis;
- ernstige of acute suïcidale gedachten of gedrag;
- ernstig agressief gedrag;
- ernstige uitingen van middelengebruik (alcohol, drugs of medicijnen);
- vermoedens van huiselijk geweld tussen huisgenoten van de minderjarige kinderen;
- (dreigende) huisuitzetting, afsluiting van gas, water en licht;
- ernstige chronische lichamelijke problematiek of andere problematiek waarbij er sprake is van overbelaste volwassenen waardoor het risico ontstaat op overbelasting van de kinderen;
- extreem slechte hygiëne in huis, of onveilige of zeer slechte huisvesting;
- verstandelijke beperking op gebied van sociale interactie, waarbij vermoed wordt dat opvoeden een probleem is en er schade dreigt voor mogelijke kinderen;
- gewelddadig gedrag, wapenbezit;
- extreme angst voor familieleden in verband met eerschendingen;
- aanwijzingen van huwelijksdwang;
- echtscheiding waardoor de verblijfsstatus dreigt te worden ingetrokken;
- aanwijzingen dat cliënt vrouwelijke genitale verminking voor zichzelf of voor de vrouwelijke partner en mogelijke dochters vanzelfsprekend vindt.

3.2. VOORBEELDEN VAN SITUATIES WAARIN DE KINDCHECK GEDAAN MOET WORDEN

Hieronder volgt een aantal voorbeelden waarin een Kindcheck gedaan moet worden:

- ernstige/acute psychische stoornis of problematiek (waaronder ernstige depressie of manie, psychose, dissociatie);
  - voorbeeld: zodanige escalatie dat opname op een SEH of inschakeling crisisdienst noodzakelijk is, acute psychose of verwardheid.
- ernstige / acute suïcidale of agressieve gedachten of gedrag;
  - voorbeeld: cliënt⁵ heeft suïcidepoging gedaan, vertoont signalen van automutilatie, zegt dat hij er een eind aan wil maken, dat hij thuis de boel kort en klein gaat slaan, dat hij zijn partner of de kinderen iets gaat aandoen.
  - voorbeeld: ouders in asielzoekerscentra met post traumatische stress stoornis, gecombineerd met onzekerheid over verblijf en/of samenwonend met andere volwassenen met vergelijkbare problematiek. Deze situatie kan een continue bedreiging vormen voor de veiligheid van anderen.

---

⁵ Voor het gemak gebruiken we steeds de termen 'cliënt' en 'hij'.

- ernstige manifestaties van middelengebruik (alcohol, drugs, medicatie);
  - voorbeeld: cliënt kan door overmatig gebruik of overdosis van middelen geen coherent en duidelijk verhaal meer vertellen over zijn (thuis)situatie of over zijn eigen gedrag.

- volwassene is duidelijk slachtoffer van partnergeweld, heeft ernstige ruzie of conflicten met een gewelddadige partner;
  - voorbeeld: cliënt meldt dat hij door partner in elkaar is geslagen, dat de partner agressief is naar de kinderen, dat de partner heeft bedreigd (ook) de kinderen iets aan te doen.

- andere crisissituaties dan bovengenoemd, bijv. huisuitzetting, afsluiting gas/water/licht, deurwaarder;
  - voorbeeld: cliënt maakt melding van deze crisissituaties (of de professional neemt dit waar) en maakt duidelijk dat hij nu geen dak meer boven zijn hoofd heeft, of dat hij niet meer weet hoe hij zijn huishouden overeind moet houden.
  - voorbeeld: de professional weet dat er kinderen zijn. Ze zijn buiten beeld omdat het gezin na huisuitzetting vertrokken is én de professional maakt zich zorgen over de kinderen.

- extreem slechte hygiëne in huis of onveilige of slechte huisvesting;
  - voorbeeld: cliënt meldt dat de situatie thuis onleefbaar, gevaarlijk of hygiënisch onverantwoord is, of tijdens een huisbezoek merkt de professional dat het door stank, vuil, of inrichting een onleefbare situatie is.

HOOFDSTUK 4   HANDREIKING VOOR HET VOEREN VAN HET GESPREK MET DE CLIËNT IN VERBAND MET DE KINDCHECK

De Kindcheck vraagt van een professional om in sommige ernstige gevallen in gesprek te gaan met de volwassen cliënt over zijn kinderen. Een dergelijk gesprek is aan de orde in alle gevallen waarin de professional meent dat de fysieke en geestelijke conditie of andere omstandigheden waarin de volwassen cliënt verkeert, een ernstig risico vormen op schade voor de kinderen waar de cliënt de zorg voor draagt. Doel van het gesprek is om duidelijkheid te krijgen of er kinderen zijn en of nader onderzoek naar de veiligheid van deze kinderen nodig is.

NB: Het gaat er in het gesprek *niet* om dat de professional de kans op ernstige schade bij de kinderen *vaststelt*, maar dat hij op een zorgvuldige manier beslist of het *nodig is* dat nader onderzoek daar (door een ander) naar wordt gedaan.

4.1.   HOUDING EN INZET

Maak in uw houding en door de wijze waarop u vragen stelt duidelijk dat u met uw cliënt in gesprek gaat uit oprechte zorg voor zijn kinderen die doorgaans zo onlosmakelijk met hem verbonden zijn en dat uw inzet is de cliënt en zijn kinderen zo goed mogelijk te helpen. Vermijd interpretaties en oordelen, maar vraag wel goed door naar de feiten. Toon interesse en begrip voor de situatie waarin de cliënt zich bevindt en deel zo mogelijk uw zorgen over de kinderen met hem.

4.2.   ALGEMENE VRAGEN OVER DE ZORG VOOR DE KINDEREN

- Wonen er minderjarige kinderen bij u in huis, zo ja, hoeveel en van welke leeftijd? Wonen ze de hele week bij u of een deel van de week?
- Zijn er meer volwassenen bij u in huis die voor deze kinderen zorgen, zo ja, wie zijn dat (partner, ex-partner) en welk aandeel hebben zij in de zorg voor de kinderen?
- Zijn er ook volwassenen die niet bij u in huis wonen maar wel een deel van de zorg voor de kinderen bij u thuis hebben, zo ja wie zijn dat (oma, zus, broer, enzovoort). Zo ja, waaruit bestaat hun aandeel in de zorg?
- Waar zijn de kinderen overdag? (school, kinderdagverblijf, oppas)
- Als uw kinderen niet bij u wonen maar ergens anders, hoe vaak bezoekt u hen?
- Hebt u een partner die kinderen heeft en hoe vaak bent u bij uw partner als de kinderen er ook zijn?

4.3.   VRAGEN OVER DE ZORG VOOR DE KINDEREN IN RELATIE TOT DE SITUATIE VAN DE CLIËNT

- Hoe lukt het u, ondanks uw situatie, om uw kinderen voldoende zorg te bieden? Wie brengt de kinderen naar school / opvang? Wie kookt er, en wie brengt de kinderen naar bed, enzovoort?
- Vindt u dat u hen voldoende verzorging en veiligheid kunt bieden en kunt u voldoende toezicht op uw (kleine) kinderen houden. Zo ja, hoe doet u dit?
- Op wie kunt u een beroep doen als de zorg voor uw kinderen u, vanwege uw situatie, te veel wordt? Wat kunnen zij voor u en uw kinderen doen?
- Wat denkt u dat de kinderen merken van uw situatie, hebt u enig idee wat uw situatie voor hen betekent, hebt u het daar wel eens over met hen?

- Maakt u zich zorgen over uw kinderen vanwege uw situatie?
- Hebt u, of hebben uw kinderen professionele hulp, zo ja vindt u het goed dat we samen met hem of hen overleggen of, en zo ja wat we kunnen doen voor u en uw kinderen?

Geeft de cliënt gericht antwoord op uw feitelijke vragen, hebt u de indruk dat uw cliënt u feitelijk juiste informatie geeft en is hij zich bewust van de reële risico's die zijn situatie voor zijn kinderen heeft?

1. Stel dan vast of de antwoorden van uw cliënt uw zorgen over de kinderen overtuigend hebben weggenomen.
2. Twijfelt u, vraag dan een collega of een hulpverlener uit uw eigen kring of die van cliënt of Veilig Thuis om mee te denken.
3. Blijven de zorgen bestaan, leg uw cliënt dan uit dat u Veilig Thuis gaat vragen om een onderzoek te doen naar de situatie van de kinderen zodat op basis daarvan zo nodig (extra) hulp voor hen in gang kan worden gezet.

Ontwijkt uw cliënt uw vragen door geen of alleen maar zeer algemene antwoorden te geven, of acht u de cliënt door zijn situatie niet in staat om feitelijk juiste informatie te geven en/of is hij zich niet bewust van de reële risico's die zijn situatie heeft voor zijn kinderen ?

1. Stel dan vast, op basis van de situatie waarin de cliënt verkeert en op basis van het gesprek dat u hebt gevoerd, of u nog steeds risico's aanwezig acht op ernstige schade of onveiligheid voor de kinderen.
2. Als een andere hulpverlener die al bij het gezin betrokken is, in staat is de situatie van de kinderen te beoordelen, kunt u dat ook aan hem vragen, in plaats van een melding te doen. Vraag over uw keuze zo nodig advies aan Veilig Thuis.
3. Lukt dat niet, leg uw cliënt dan uit dat u de stappen van de Meldcode gaat uitvoeren waarbij u mogelijk Veilig Thuis gaat vragen om een onderzoek te doen naar de situatie waarin de kinderen zich bevinden zodat op basis daarvan zo nodig (extra) hulp voor hen in gang kan worden gezet.

4.4. BEROEPSGEHEIM⁶

Professionals zoeken naar een oplossing die de veiligheid van het kind waarborgt. Deze handleiding helpt om op een adequate wijze te handelen met inachtneming van het beroepsgeheim en de beginselen van doelmatigheid, proportionaliteit en subsidiariteit. Het melden van kindermishandeling is een schending van het beroepsgeheim. Die schending moet te rechtvaardigen zijn. Dit vraagt om het zorgvuldig hanteren van de regels, een goede onderbouwing van de beslissing, goed overleg met collega's en zorgvuldige verslaglegging.

Het meldrecht voor kindermishandeling is vastgelegd in de Wet op de Jeugdzorg. In de Wjz is bepaald dat een geheimhouder zijn beroepsgeheim mag schenden als hij een vermoeden van kindermishandeling heeft. Het gaat hier zeer uitdrukkelijk om een meldrecht, geen meldplicht.⁷ In de Wet Meldcode is een meldrecht voor huiselijk geweld opgenomen. Een meldrecht houdt in dat professionals met een beroepsgeheim (vermoedens van) kindermishandeling en huiselijk geweld mogen melden bij Veilig Thuis. Zo nodig zonder toestemming van de betrokkenen.⁸

⁶ www.meldcode.nl

⁷ WLJM Duijst. Wetgeving en meldcode. In: EM van de Putte, IMA Lukkassen, IMB Russel, AH Teeuw (red). Medisch handboek kindermishandeling. Houten:Bohn, Stafleu van Loghum; 2013; 488-489.

⁸ www.meldcode.nl

HANDIGE LINKS EN HULPMIDDELEN

Wilt u meer weten? Hieronder vindt u een kort overzicht van handige websites en hulpmiddelen met betrekking tot de Kindcheck:

- Veilig Thuis: <https://www.vooreenveiligthuis.nl>
- Kindcheck: <https://www.augeo.nl/kindcheck>
- Meldcode stappenplan: <https://www.meldcode.nl>
- Beoordeling veiligheid: LIRIK: <https://www.nji.nl/sites/default/files/2021-07/LIRIK-2014-toelichting-en-instructie.pdf>
- Brochure GGZ: https://www.denederlandseggz.nl/getmedia/33042c5e-c542-46c9-9ede-738a5f2a84c5/GGZNL_Meldcode-huiselijk-geweld-en-kindermishandeling-Over-sommige-patienten-moet-je-praten_2012.pdf?ext=.pdf

©2013-2021 Augeo

Deze handleiding is ontwikkeld in opdracht van VWS door Augeo, Veilig Thuis Haaglanden en MC Haaglanden in samenwerking met mr. Lydia Janssen en het Nederlands Jeugd instituut (NJi).

**AUGEO
VERSTERKT**

**STEUNT
SCHRIJFT
VERNIEUWT
VERBINDT
ONTWIKKELT
LEERT**

Bezoekadres:
Hoofdstraat 65-67
3971 KD Driebergen

Postadres:
Postbus 592
3900 AN Zeist

Tel: 0343-536040

K.v.K 32142188

WWW.AUGEO.NL